

**Τα καλλιτεχνικά καμπαρέ στη Μονμάρτη του τέλους του 19^{ου} αιώνα:
Μουσικές Αισθητικές και Κοινωνικές Διαστάσεις μιας αντικουλτούρας.
(μία περίληψη)**

Η ιστορική μετάβαση της κοινωνίας της Ευρώπης από το 19ο στον 20ό αιώνα σηματοδοτείται από έντονες κοινωνικές και πολιτικές αλλαγές, που φέρουν γενικευμένη δυσφορία και ανησυχία για το μέλλον. Στη Γαλλία, μία χώρα με επαναστατική παράδοση, αλλά και αυστηρά θεσμοθετημένη πολιτισμική παραγωγή, η περίοδος αυτής της μετάβασης επονομάζεται «fin-de-siècle», δηλαδή, τέλος του αιώνα. Το τέλος του αιώνα χαράσσει μία κάθετη γραμμή και απομακρύνεται από την παράδοση και τις κοινωνικές συμβάσεις, μπαίνει σε νέα τροχιά επιτευγμάτων, τρόπων κοινωνικοποίησης, διασκέδασεων, διάρθρωσης της πόλης, δίνει την αίσθηση ότι όλα είναι πιθανά.

Η αίσθηση αυτή δε μπορεί παρά να γενικευτεί και στον τομέα της καλλιτεχνικής έκφρασης, μέσω της αναζήτησης διεξόδων από το θεμοθετημένο και κανονιστικό καλλιτεχνικό οικοδόμημα του Παρισιού. Μέσα στο αστικό τοπίο και το δημόσιο χώρο, αναδύεται μία νέα αστική ταυτότητα, αυτή του μποέμ (bohème), η οποία έρχεται να βιώσει τις κοινωνικές εντάσεις της εποχής της κάνοντάς τις διαπραγματεύσιμες, μέσω της καλλιτεχνικής δημιουργικότητας.

Το 1881 ιδρύεται το πρώτο καλλιτεχνικό καμπαρέ στη Μονμάρτη, το γνωστό σε εμάς Chat Noir. Η ίδρυσή του έμελλε να γίνει η απαρχή ενός κινήματος, σε παγκόσμια κλίμακα, αντίστοιχων καλλιτεχνικών εγχειρημάτων αδιαμεσολάβητης έκφρασης, πειραματισμού, διακαλλιτεχνικών καινοτομιών και συνύφανσης της λαϊκής και της μοντέρνας αισθητικής. Προάγγελιοι του μοντερνισμού, άμεσα συνδεδεμένα με το καλλιτεχνικό avant-garde, τα καμπαρέ της Μονμάρτης γίνονται το έφορο πεδίο για την αισθητή άνθηση του γαλλικού δημοφιλούς τραγουδιού (chanson), κατά τα τελευταία χρόνια του αιώνα, το οποίο αναπτύσσεται ως ανθρώπινη αναγκαίότητα στην εποχή του, εκφράζοντας πολιτικούς και κοινωνικούς προβληματισμούς.

Πώς μπορούν όλα αυτά να αξιολογηθούν πολιτισμικά; Μπορεί το πολιτισμικό φαινόμενο των καλλιτεχνικών καμπαρέ με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του, να ειπωθεί ως μία υποκουλτούρα ή αντικουλτούρα στην εποχή του; Και τελικά, υποβαθμίζεται ως φαινόμενο, αν επιτευχθεί ο συσχετισμός αυτός;